

STORTINGET

Representantforslag 132 S

(2021–2022)

fra stortingsrepresentantene Sylvi Listhaug, Hans Andreas Limi, Bård Hoksrud, Erlend Wiborg og Morten Stordalen

Dokument 8:132 S (2021–2022)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Sylvi Listhaug, Hans Andreas Limi, Bård Hoksrud, Erlend Wiborg og Morten Stordalen om å styrke matsikkerheten i Norge gjennom økt matkornproduksjon som følge av krigen i Ukraina

Til Stortinget

Bakgrunn

Russland og Ukraina er blant verdens største eksportører av korn, og sto til sammen for 25 prosent av all hveteeksport i verden i 2020. Russland er den største eksportører av hvete, og Ukraina er den fjerde største. I tillegg er Ukraina den største eksportøren av bygg, og eksporterer store mengder soya og mais. Krigen kan raskt medføre dramatiske endringer i kornproduksjonen i Ukraina. Sanksjoner mot Russland kan også påvirke kornproduksjon og -eksport. Russland er også storleverandør av råvarer til gjødsel, noe som også uroer. Yara sier at krigen i Ukraina utfordrer hele verdens matsystem.

Dette er med på å aktualisere behovet for sikker mattilgang. Norges dekningsgrad, som sier noe om hvor mye som produseres i landet basert på matbehovet i befolkningen, er god og ligger opp mot 90 prosent. Men hvis man går nærmere inn på enkelte grunnleggende matvarer, som korn, er det svært varierende hvor mye som produseres i Norge. Dette har flere årsaker, blant annet klima- og værforhold og jordsmonn. Matkornproduksjon i Norge er lite lønnsomt for bøndene på grunn av lave priser og høye kostnader. Mange bønder

produserer derfor ikke matkorn. Det er også store variasjoner i kornets kvalitet fra år til år, og prisen på ulike innsatsfaktorer virker inn på lønnsomheten. I år gjør ekstraordinære gjødsel- og energipriser at lønnsomheten blir lavere enn normalt.

Norge er i stor grad avhengig av import av korn fra verdensmarkedet. Dette er ikke noe nytt. Men i den ekstraordinære situasjonen og usikkerheten man står overfor, er det viktig at man legger til rette for at det i år legges ekstra vekt på beredskapshensyn innen landbruket.

Norske bønder planlegger i disse dager hva de skal plante og så denne våren. Det betyr at politiske signaler og hvilket lederskap som vises nå, vil være avgjørende for om bøndene velger å så korn eller noe annet de neste månedene. Det er avgjørende at det kommer konkrete tiltak for å øke kornproduksjonen før jordbruksoppjøret i mai. Et grep som er nødvendig, er at Stortinget øker kornprisen bøndene får fra staten for å produsere matkorn.

Det ordinære jordbruksoppjøret vil komme for sent til å gi norske bønder sikkerhet for økonomien i kornproduksjonen. Skal kornproduksjonen økes dette året, må det derfor raskt komme forslag til løsning fra regjeringen på hva staten er villig til å gå inn med økonomisk for å sikre kornproduksjonen.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

forslag:

1. Stortinget ber regjeringen raskt gjennomføre ekstraordinære tiltak for å stimulere til økt matkorn-

produksjon i Norge, herunder økning i kornpris til bøndene og kompensasjon for økte gjødsel- og energipriser.

2. Stortinget ber regjeringen vurdere en risikoavlastningsordning slik at bøndene sår matkorn og får økonomi i produksjonen selv om avlingene ikke blir av matkvalitet.

3. mars 2022

Sylvi Listhaug

Hans Andreas Limi

Bård Hoksrud

Erlend Wiborg

Morten Stordalen